

POWIATOWY URZĄD PRACY W ZŁOTOWIE

BIULETYN

INFORMACYJNY

POWIATOWEGO URZĘDU PRACY

za 2007 r.

Złotów

kwiecień

2008 r.

I. WSTĘP

W niniejszej informacji z działalności **Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie za 2007 rok** przedstawione zostały podejmowane przedsięwzięcia w zakresie realizacji zadań mających na celu ograniczanie skali bezrobocia w powiecie, formy aktywizacji bezrobotnych, a tym samym aktywizację lokalnego rynku pracy oraz efekty tych przedsięwzięć.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie zmierzały do pełnego i produktywnego zatrudnienia w powiecie, sprzyjały wzrostowi zatrudnienia w powiecie oraz zwiększaniu działalności gospodarczej zwłaszcza w sferze usług. Nadmienić należy, że działaniami obejmowano przede wszystkim grupy osób bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy, do których zgodnie z ustawą z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy zaliczamy:

- bezrobotni do 25 roku życia,
- bezrobotni długotrwale lub kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
- bezrobotni powyżej 50 roku życia,
- bezrobotni bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
- bezrobotni samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia,
- bezrobotni, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia,
- bezrobotni niepełnosprawni.

Podkreślić należy, że środki Funduszu Pracy zgodnie z cytowaną wyżej ustawą i środki z Europejskiego Funduszu Społecznego na aktywizację bezrobotnych można przeznaczać przede wszystkim na aktywizację bezrobotnych właśnie z tych grup. W zakresie aktywizacji bezrobotnych środki Funduszu Pracy można również przeznaczać na podjęcie działalności gospodarczej przez bezrobotnych i na doposażenie/wyposażenie stanowisk pracy przez pracodawców, na których będą zatrudnieni bezrobotni.

Wsparciem obejmowano pracodawców tworzących nowe miejsca pracy, a to miało wpływ na możliwości pozyskania ofert pracy dla bezrobotnych.

Na realizację zadań aktywizujących bezrobotnych i lokalny rynek pracy pozyskiwano środki finansowe z Funduszu Pracy (FP) i Europejskiego Funduszu Społecznego (EFS).

Działania na rzecz zwiększenia zatrudnienia i ograniczenia skali bezrobocia pozwalają na poprawę sytuacji na lokalnym rynku pracy, a to było głównym celem do osiągnięcia w omawianym okresie, a zarazem ustawowym zadaniem Powiatowego Urzędu Pracy.

Efekty realizacji zadań założonych do wykonywania przedstawione zostały w kolejnych punktach niniejszej informacji.

II. RYNEK PRACY

Na terenie powiatu zarejestrowanych było 4,21 tys. podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (wg stanu na 31 grudnia 2007 r.), w tym 228 spółek handlowych, z tego 58 z udziałem kapitału zagranicznego. W ogólnej liczbie około 250 podmiotów, to podmioty sektora publicznego, tak więc blisko 95% należało do sektora prywatnego. Osoby fizyczne stanowiły około 75% ogółu podmiotów prowadzących działalność gospodarczą. Najwięcej podmiotów to podmioty jednoosobowe lub zatrudniające najczęściej 1-2 pracowników, ale rzadko więcej niż 5 pracowników.

Znaczną grupę stanowią pracodawcy zatrudniający do 25 pracowników, co wiąże się z przepisami dot. PERON.

Nadmienić należy, że współpraca Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie z pracodawcami wykazuje sukcesywny wzrost zatrudnienia w powiecie i obniżanie skali bezrobocia.

Jak wykazują dane Głównego Urzędu Statystycznego za 2006 rok (za 2007 r. GUS przedstawi dane około połowy br.) w powiecie zatrudnienie wzrosło w porównaniu do 2005 roku o **343 osoby** i na koniec 2006 roku wynosiło **11.288 osób**, z tego wg gmin:

- miasto Złotów 4.471 osób,
- miasto i gmina Jastrowie 1.913 osób.
- miasto i gmina Okonek 1.686 osób,
- gmina Złotów 1.013 osób,
- miasto i gmina Krajenka 964 osoby,
- gmina Zakrzewo 593 osoby,
- gmina Lipka 469 osób,
- gmina Tarnówka 179 osób.

Pozyskując środki FP i EFS na aktywizację zawodową bezrobotnych oraz miejsca pracy Powiatowy Urząd Pracy Złotowie umożliwiał przedstawianie bezrobotnym różnych form aktywizacji z uwzględnieniem ich stażu pracy, doświadczenia zawodowego, kwalifikacji itp. oraz badanie rzeczywistej gotowości do podjęcia pracy.

Stopa bezrobocia na koniec grudnia 2006 roku wynosiła 20,5% i w ciągu minionego roku uległa obniżeniu co zestawiono w tabeli 1.

Spadek liczby bezrobotnych i wzrost zatrudnienia wpływają na stopę bezrobocia i na liczby zarejestrowanych bezrobotnych.

Tabela 1. Liczba bezrobotnych oraz stopa bezrobocia w powiecie złotowskim w latach 2006-2007

Data	Liczba bezrobotnych w powiecie	Stopa bezrobotnych w powiecie	Stopa bezrobocia	
			w kraju	w woj. wielkopolskim
31-12-2006 r.	4.667	20,5%	14,9%	11,8%
31-12-2007 r.	3.616	16,1%	11,4%	8,0%
różnica	1.051	4,4%	3,5%	3,8%

Jak więc widać nastąpił spadek stopy bezrobocia o 4,4% i tym samym liczby osób bezrobotnych o 1.051 osób. Jest on efektem podjęć pracy w kraju i za granicą w krajach Unii Europejskiej oraz innych przedsięwzięć Powiatowego Urzędu Pracy.

Formy, zakres, tryb działań na rzecz aktywizacji lokalnego rynku pracy uzależnione były przede wszystkim od struktury bezrobocia w powiecie.

Struktura bezrobocia w powiecie decyduje o możliwościach uczestnictwa w projektach wojewódzkich i ogólnokrajowych w zakresie aktywizacji bezrobotnych, w tym możliwościach pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego i dodatkowych z Funduszu Pracy.

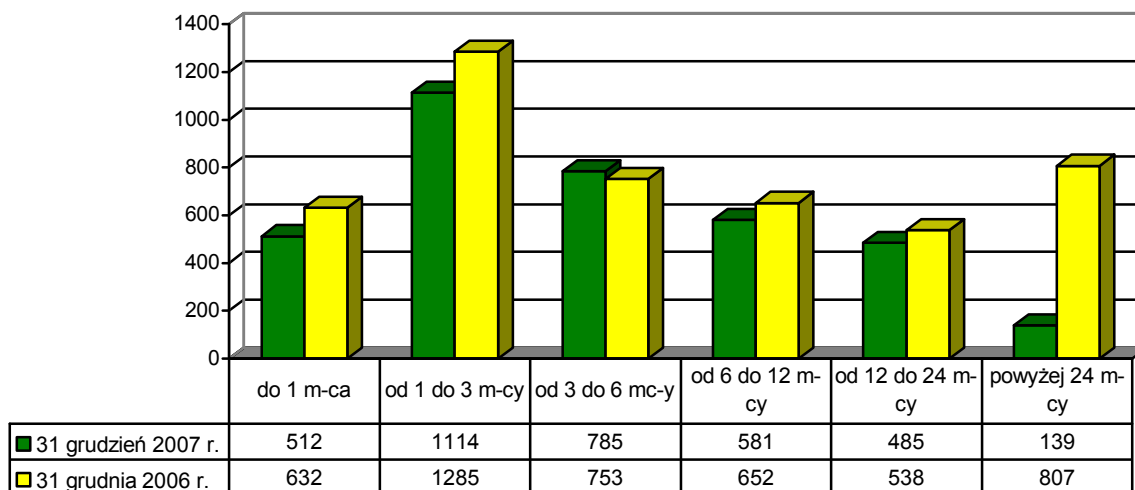
Kryteriami struktury bezrobocia są:

- czas pozostawania bez zatrudnienia,
- wykształcenie,
- wiek,
- staż pracy,
- płeć.

1. Jednym z priorytetów kryteriów analizy struktury bezrobocia jest **czas pozostawania bez zatrudnienia**. Istotnym czynnikiem wpływającym na czas pozostawania bez zatrudnienia jest wiek.

Strukturę bezrobotnych według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) przedstawia wykres 1.

Wykres 1. *Bezrobotni według czasu pozostawania bez pracy (w miesiącach) w powiecie złotowskim*

Jak wynika z przedstawionych zestawień według stanu na 31 grudnia 2007 r. w porównaniu ze stanem z dnia 31 grudnia 2006 r. znacznie spadła liczba osób zarejestrowanych powyżej 24 miesięcy- o 82,8%. Powodem takiego spadku bezrobotnych w tej grupie było przystąpienie Powiatowego Urzędu Pracy do uczestnictwa w realizacji programu wojewódzkiego „Nie jesteś sam”. Bliższe informacje o realizowanym projekcie w dalszej części informacji (strona 14).

Kształtowanie się udziału osób długotrwale bezrobotnych obrazuje tabela 2.

Tabela 2. *Procentowy udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie osób bezrobotnych w powiecie złotowskim w latach 2006-2007*

bezrobotni	31-12-2006 r.	31-12-2007 r.
bezrobotni ogółem	4.667	3.616
długotrwale bezrobotni	2.644	1.784
% udział osób długotrwale bezrobotnych	56,7	49,3

Długotrwale bezrobotni (*osoby zarejestrowane jako bezrobotne co najmniej łącznie powyżej 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat*) według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r. stanowiły 49,3% ogółu zarejestrowanych.

Długotrwale bezrobocie to jeden z trudniejszych problemów społecznych w zakresie bezrobocia. Długotrwale pozostawanie bez pracy jest nie tylko wyznacznikiem statusu społecznego, ale pogłębia ono zjawisko ubóstwa oraz jest zagrożeniem znalezienia się w grupie społecznego wykluczenia i to dotyczy również ludzi młodych.

Osoby długotrwale bezrobotne wymagają licznych przedsięwzięć aktywizujących zawodowo, większych nakładów finansowych oraz fachowego kompleksowego wsparcia.

2. Istotną rolę w walce konkurencyjnej o miejsca pracy odgrywają **kwalifikacje i umiejętności zawodowe** osób bezrobotnych. Pracodawcy oczekują kadr o coraz wyższych kwalifikacjach zawodowych i społecznych. Spośród kwalifikacji zawodowych oczekiwana jest znajomość obsługi nowoczesnego sprzętu i urządzeń. Wymagane umiejętności to: dokładność, precyzyjność, estetyka, dbałość o bhp i estetyka miejsca pracy. Spośród kwalifikacji społecznych pracodawcy oczekują m.in. obowiązkowości, punktualności, umiejętności pracy w zespole, samodzielności w realizacji zadań i odpowiedzialnych przedsięwzięć w zakresie powierzonych zadań i czynności.

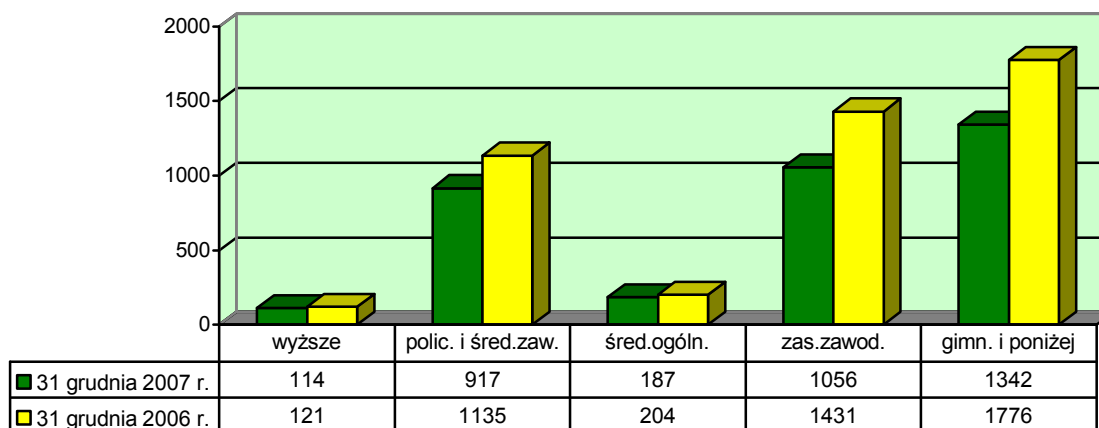
Strukturę bezrobotnych powiatu złotowskiego według wykształcenia (kolejnego kryterium analizy) przedstawia wykres 2 (strona 7).

Bezrobotni o niskim poziomie wykształcenia (zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i niższe) stanowiły 66,3% ogółu zarejestrowanych, byli to głównie sprzedawcy- 274 osoby, kucharze-105 osób i krawcowe-108 osób, .

Bezrobotni z wykształceniem policealnym, średnim ogólnym i średnim zawodowym stanowili 30,5% ogółu i byli to głównie technicy ekonomiści-216 osób, technicy rolnicy- 63 osoby i technicy mechanicy- 59 osób

Bezrobotni z wykształceniem wyższym, stanowili 3,2% ogółu zarejestrowanych, byli to głównie ekonomiści-17 osób, specjaliści administracji publicznej-12 osób i pedagodzy-9 osób (bez nauczycieli).

Wykres 2. Bezrobotni według wykształcenia

Jak wykazują powyższe dane wraz ze spadkiem liczby bezrobotnych spada udział liczby bezrobotnych z niskimi kwalifikacjami, natomiast rośnie udział liczby bezrobotnych z wykształceniem średnim.

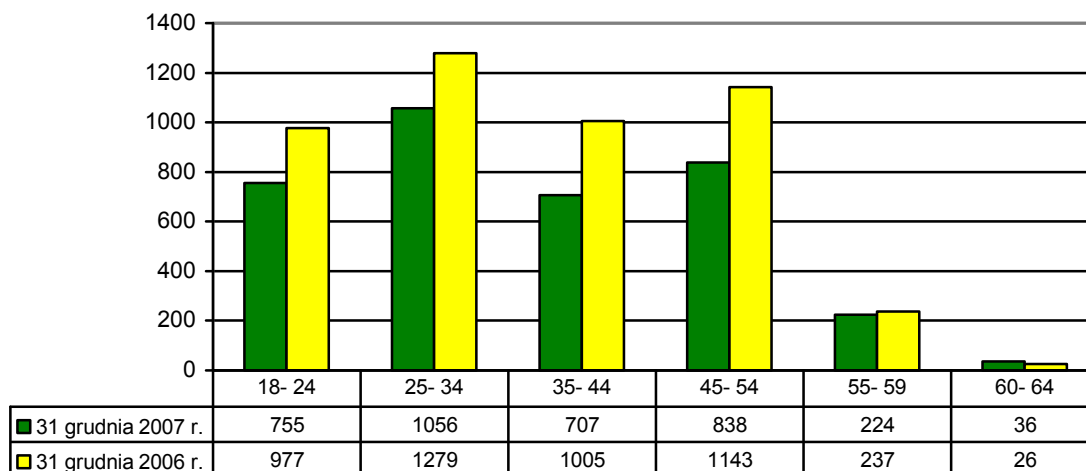
Nadmienić należy, że wzrost liczby zarejestrowanych z wykształceniem średnim jest efektem szerokiej możliwości kształcenia się na tym poziomie. Bezrobotni coraz liczniej korzystają z różnych form kształcenia, o czym świadczą wypowiedzi bezrobotnych zgłaszających się po oferty pracy. Wiąże się to ze zmianą oczekiwań tych osób w zakresie zatrudnienia – oczekują ofert stosownych do poziomu wykształcenia, a poziom ten nie zawsze idzie w parze z umiejętnościami.

3. Trzecim kryterium analizy struktury bezrobocia jest **wiek**. W strukturze wiekowej według stanu na koniec 2007 roku najliczniejszą grupę stanowili bezrobotni w wieku od 25 do 34 lat tj. 29,2% ogółu zarejestrowanych. Większą część tej grupy, bo 66,6% stanowią kobiety. Oznacza to, że pracodawcy chętniej zatrudniają mężczyzn i że to mężczyźni w tym wieku są bardziej mobilni zawodowo. Ten stosunkowo wysoki odsetek kobiet bezrobotnych w grupie wiekowej od 25 do 34 lat wynika z mniejszej ich dyspozycyjności z powodu wychowywania dzieci o czym świadczą przedkładane w PUP dokumenty.

Wiek bezrobotnego jest istotnym czynnikiem wpływającym na czas pozostawania bez zatrudnienia, im człowiek starszy tym trudniej uzyskać zatrudnienie i trudniej objąć wsparciem aktywizującym zawodowo. Problem ten dotyczy również ludzi młodych bez doświadczenia zawodowego.

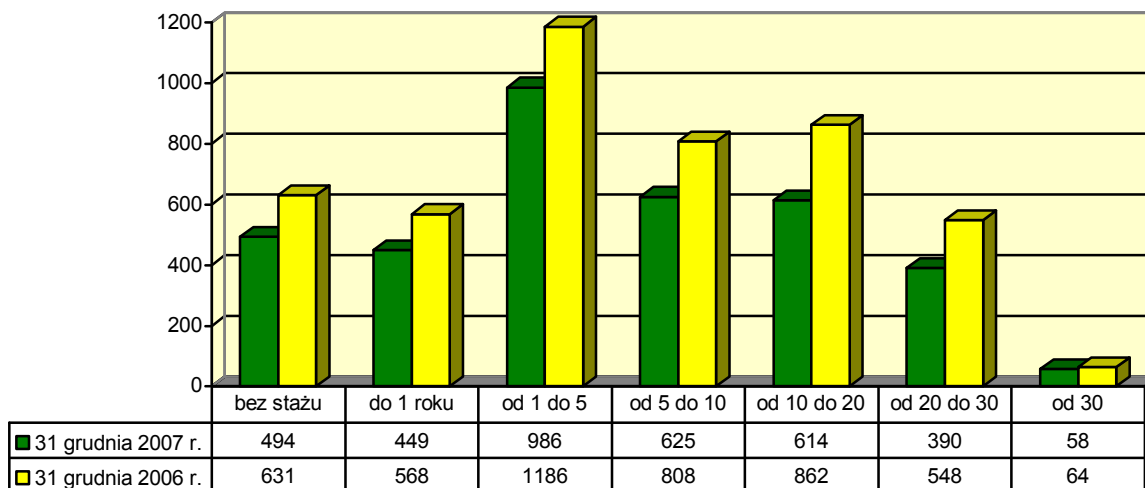
Strukturę wiekową bezrobotnych przedstawia wykres 3.

Wykres 3. Bezrobotni według wieku

4. Kolejnym kryterium szczegółowo analizowanym jest **staż pracy bezrobotnych**. Strukturę bezrobotnych wg stażu pracy przedstawia wykres 4.

Wykres 4. Bezrobotni według stażu pracy

Biorąc pod uwagę wcześniejszy staż pracy bezrobotnych, najliczniejszą grupą na koniec 2007 roku stanowiły osoby pracujące od 1 do 5 lat 27,3% ogółu zarejestrowanych. Najmniej liczną grupę stanowiły osoby bezrobotne posiadające 30 i więcej lat doświadczenia zawodowego 1,6%.

5. **Płeć** to kolejne kryterium analizy struktury bezrobocia. Wyższe bezrobocie wśród kobiet należy do problematyki rynku pracy. Zatrudnienie kobiet napotyka na większy

opór. Pracodawcy mając na rynku wielu kandydatów do pracy i prawo swobodnych wyborów częściej decydują się na zatrudnianie mężczyzn.

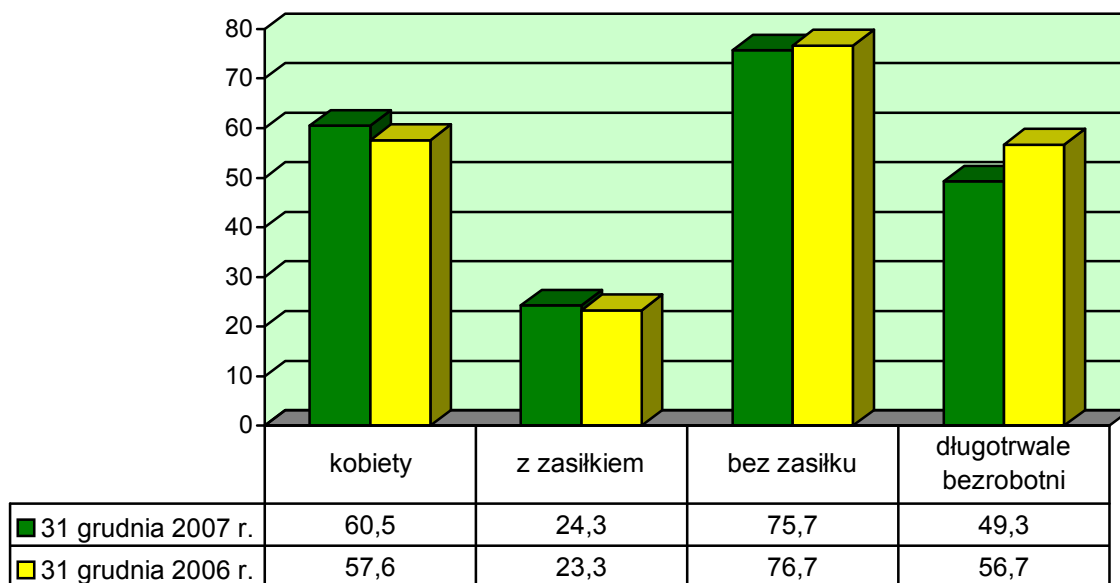
Liczba mieszkanek powiatu zarejestrowanych na koniec 2007 roku wynosiła 2.186 tj. 60,5% w stosunku do ogółu zarejestrowanych. Najliczniejszą grupę kobiet stanowią kobiety w wieku 25-34 lat, bo aż 32,2 % osób zarejestrowanych w tej grupie wiekowej, ale jak to już omówiono wynika z pełnienia ról macierzyńskich.

Należy mieć na uwadze konieczność wprowadzania nowoczesnych elastycznych form zatrudnienia. Ponadto konieczne są zmiany o charakterze społecznym i w zakresie ubezpieczeń (wiele kobiet młodych to matki samotne - dbające o status bezrobotnego ze względu na ubezpieczenie zdrowotne) nie zainteresowane w tym okresie zatrudnieniem. Istotną przyczyną bezrobocia wśród młodych mam jest brak systemu opieki nad dziećmi dostosowany do czasu pracy pracodawców w powiecie.

Powyższe wnioski były formułowane i przedstawiane według właściwości, ponieważ ich realizacja nie należy do kompetencji Powiatowego Urzędu Pracy.

Procentowy udział podstawowych grup bezrobotnych w ogólnej ich liczbie według stanu z końca 2007 roku przedstawia wykres 5.

Wykres 5. Procentowy udział podstawowych grup bezrobotnych w ogólnej ich liczbie w powiecie złotowskim

III. DZIAŁANIA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY W ZŁOTOWIE NA LOKALNYM RYNKU PRACY W 2007 ROKU

Głównym celem działania Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie było:

- ograniczanie skali bezrobocia w powiecie złotowskim,
- sprzyjanie w powiecie wzrostowi zatrudnienia,
- wzmacnianie integracji oraz solidarności społecznej,
- ułatwianie przedsiębiorczości i innowacyjności,
- przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu i wykluczeniu społecznemu,
- wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy,
- **promocja rozwoju kapitału ludzkiego i uczenia się przez całe życie,**
- **promocja mobilności na rynku pracy**

przy zastosowaniu wszystkich możliwych form aktywizacji bezrobotnych.

Ustawa z 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy spośród bezrobotnych wyróżnia kilka grup - wymienionych na stronie 2 jako będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy. **Tylko względem tych osób możliwe jest stosowanie instrumentów rynku pracy takich jak prace interwencyjne, roboty publiczne, staże i przygotowanie zawodowe.** Mimo pewnych ograniczeń działaniami aktywizacyjnymi obejmowano wszystkich bezrobotnych. Osobom, którym nie można oferować zatrudnienia subsydiowanego (dofinansowanego z Funduszu Pracy lub Europejskiego Funduszu Społecznego) było oferowane zatrudnienie niesubsydiowane oraz szkolenia i przekwalifikowania, a także możliwość podejmowania działalności gospodarczej lub podjęcia zatrudnienia na stanowisku utworzonym przez pracodawcę w wyniku dofinansowania z Funduszu Pracy.

W 2007 roku z inicjatywy pracodawców oraz w wyniku wizyt i kontaktów pośredników pracy z pracodawcami pozyskano 777 ofert pracy niesubsydiowanej (oferty pracy realizowane bez dofinansowania ze środków Funduszu Pracy bądź Europejskiego Funduszu Społecznego).

Oczekiwania pracodawców i bezrobotnych w zakresie efektywnego zatrudnienia subsydiowanego udało się zrealizować w pełni. Sprzyjało temu pozyskanie stosunkowo wysokich środków Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego. Ze wsparcia subsydiowanego w 2007 r. skorzystało 1.651 osób tj. o 61 osób więcej niż w 2006 roku.

Szczegółową aktywizację osób bezrobotnych w latach 2006-2007 obrazuje tabela 3.

Tabela 3. Aktywizacja zawodowa bezrobotnych w latach 2005-2006

Lp.	Forma aktywizacji	rok	
		2006	2007
1.	Roboty publiczne	676	447
2.	Prace interwencyjne	98	100
3.	Stáže	251	206
4.	Przygotowanie zawodowe	76	61
5.	Dofinansowanie bezrobotnym podjęcie działalności gospodarczej	47	69
6.	Dofinansowanie pracodawcy wyposażenia stanowisk pracy	76	109
7.	Szkolenia	366	578
8.	Prace społecznie użyteczne	0	81
OGÓLEM		1.590	1.651
	Niesubsydiowane oferty pracy	952	777

Powyższa tabela obrazuje zmiany w tendencjach aktywizacji rynku pracy. Ograniczono liczbę osób pracujących sezonowo w ramach robót publicznych. Jest to forma stosunkowo kosztowna i mało efektywna, ale konieczna jeśli jest stosunkowo mało innych możliwości aktywizacji bezrobotnych. Utrzymano liczbę obejmowanych pracami interwencyjnymi szczególnie jeśli wpływały one na wzrost oraz utrzymanie stanu zatrudnienia u pracodawców. Taką możliwość wpływania na wzrost i utrzymanie zatrudnienia daje refundacja kosztów wyposażenia / doposażenia stanowisk pracy, którą stosowano w 2007 roku częściej niż w 2006 roku. Zwiększono liczbę osób, które podjęły działalność gospodarczą poprzez skorzystanie z możliwości zakupu sprzętu i wyposażenia do prowadzenia działalności gospodarczej. Zwiększono liczbę osób objętych szkoleniami, w tym szkoleniami aktywizującymi zawodowo, zachęcającymi do

podejmowania zatrudnienia, przygotowania się do autoprezentacji, do podejmowania szkoleń zawodowych i doksztalcania się itp.

Nową formą wprowadzoną w 2007 roku była organizacja prac społecznie – użytecznych tj. umożliwienie stworzenia warunków powrotu na rynek pracy osobom długotrwale bezrobotnym korzystającym – z uwagi na trudną sytuację materialną z pomocy społecznej. Osoby te dzięki pracy mogą uzyskać dochody poprzez zatrudnienie do 40 godzin miesięcznie przy pracach głównie porządkowych na terenie swojej gminy.

Ta forma aktywizacji zawodowej ma na celu eliminowanie zatrudnienia „na czarno”, wpływanie na aktywność zawodową i społeczną - jest najtańszą formą aktywizacji zawodowej bezrobotnych.

Warto podkreślić, że aktywizacja zawodowa to nie tylko skierowanie do pracy. Aktualnie pracodawcy stawiają coraz wyższe wymagania w zakresie kwalifikacji i umiejętności pracowniczych. Nie liczy się już tylko to co ktoś umie zrobić, ale jak to robi, jaka jest jego dyscyplina pracy, jak odnosi się do współpracowników, klientów, pracodawców. Wobec tego coraz ważniejsza rola doradcy zawodowego, którego zadaniem jest ustalanie kierunków rozwoju zawodowego bezrobotnych. Rolą doradcy jest kształtowanie zmiany postaw i zachowań bezrobotnych oraz pomoc w podejmowaniu decyzji w zakresie szkolenia i doksztalcania.

Aktywizacja bezrobotnych aktualnie zarejestrowanych jest coraz trudniejsza i kosztowniejsza. Wymaga też dłuższego okresu przygotowania do podjęcia pracy, dostosowania do wymagań stawianych przez pracodawców, w tym aktywizacji modułowej (doradztwo, etapowe szkolenia od prostych do złożonych, umożliwienie przygotowania praktycznego).

Na realizację doskonalenia zawodowego- szeroko pojmowanego, Urząd zabiegał o środki finansowe. Podstawowym funduszem na aktywizację bezrobotnych jest Fundusz Pracy, który jest funduszem celowym, a po wejściu Polski do Unii Europejskiej możliwe jest również pozyskiwanie środków z Europejskiego Funduszu Społecznego. Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie w 2007 roku oprócz środków Funduszu Pracy przyznawanych powiatowi algorytmem pozyskał dodatkowe środki zarówno z Funduszu Pracy jak i z Europejskiego Funduszu Społecznego w łącznej wysokości **2.187.000 zł** na uczestnictwo we wszystkich możliwych w 2007 roku 11 projektach.

Ogółem w roku 2007 Powiatowy Urząd Pracy na aktywizację bezrobotnych pozyskał:
4.988.400 zł , w tym 1.252.300 zł dofinansowania z EFS, z tego:

1. Przyznane według algorytmu	2.801.400 zł
2. Na dodatkowe projekty:	
1) na realizację projektów dofinansowanych z EFS 2006/2007 działanie 1.2	200.000 zł
2) na realizację projektów dofinansowanych z EFS 2006/2007 działanie 1.3	46.800 zł
3) na realizację projektów dofinansowanych z EFS 2007 działanie 1.3	482.000 zł
4) na realizację projektów dofinansowanych z EFS 2007 działanie 1.2	112.000 zł
5) na realizację projektów dofinansowanych z EFS 2007 działanie 1.3	186.000 zł
6) na realizację projektów dofinansowanych z EFS 2007 działanie 1.2	225.500zł
7) na program Inwestycje w kwalifikacje deficytowe na rynku pracy IKD (program ogólnokrajowy)	206.600 zł
8) na program Praca dla Młodych Dobry Start (program ogólnokrajowy)	98.800zł
9) na program Rowy (program wojewódzki)	131.300 zł
10) na program Nie jesteś sam (program wojewódzki)	400.000 zł
11) na program Twoje 5 minut (program powiatowy)	100.000zł
RAZEM:	4.988.400zł

Ze środków tych aktywizacją zawodową objęto 1.651 osób bezrobotnych.

Zaznaczyć należy, że uczestnictwo w każdym z projektów wymagało ogromnego zaangażowania pracowników Powiatowego Urzędu Pracy – każdy projekt wymagał odrębnego rozliczenia finansowego, dofinansowane z EFS odrębnymi rozliczeniami bankowymi. Każdy projekt obejmowany był ogólną i odrębną statystyką, a ponad 70% z nich wymaga jeszcze w 2008 roku monitoringu- sprawozdanie (odrębny każdy projekt), a projekty dofinansowane z EFS są monitorowane w bieżącym roku i w latach następnych.

1. W ramach środków przyznanych algorytmem w 2007 roku wsparciem objęto **733** osoby, z tego w ramach:

- **szkoleń- 80 osób,**

- **prac interwencyjnych- 99 osób,**
- **staży- 96 osób,**
- **przygotowania zawodowego- 16 osób,**
- **dotacji na podjęcie działalności gospodarczej- 15 osób,**
- **doposażenia stanowisk pracy- 98 osób,**
- **robót publicznych-248 osób,**
- **prac społecznie użytecznych- 81 osób**

2. W ramach dodatkowo pozyskanych środków na realizację:

- 1) programów dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego- **realizacja 5 odrębnych projektów** tj.
 - a) 2 projekty w ramach Działania 1.2 Perspektywy dla młodzieży, Schemat a) wspieranie młodzieży na rynku pracy,
 - b) 3 projekty w ramach Działania 1.3 *Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia*, Schemat a) wspieranie osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych,
- 2) wojewódzki program aktywizacji osób bezrobotnych „Nie jesteś sam”,
- 3) wojewódzki program aktywizacji osób bezrobotnych „Rowy 2007”,
- 4) ogólnokrajowy program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych „Inwestycje w Kwalifikacje Deficytowe na Rynku Pracy (IKD)”,
- 5) ogólnokrajowy program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych „Praca dla Młodych –Dobry Start”.
- 6) Powiatowy program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych „Twoje 5 minut”

wsparciem objęto 918 osób, z tego:

1. W projektach dofinansowanych ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego realizowane było **Działanie 1.2** Perspektywy dla młodzieży, Schemat a) wspieranie młodzieży na rynku pracy, gdzie *zakładanym efektem realizacji jest zwiększenie szans młodzieży na uzyskanie zatrudnienia*. Dodatkowe wsparcie potrzebne jest szczególnie ludziom młodym, którzy posiadają wykształcenie zawodowe, natomiast brak im praktycznych umiejętności w poruszaniu się po rynku pracy, jak i praktyki zawodowej, której najczęściej oczekują potencjalni pracodawcy i która niewątpliwie ułatwi młodym ludziom start na rynku pracy.

Realizowano również **Działanie 1.3** Przeciwdziałanie i zwalczanie długotrwałego bezrobocia, Schemat a) wspieranie osób bezrobotnych, w tym długotrwanie bezrobotnych. Zakładanym efektem realizacji projektów w ramach Działania 1.3 było rozwinięcie umiejętności dostosowania się osób bezrobotnych, w tym długotrwanie bezrobotnych, do potrzeb nowoczesnego rynku pracy, umożliwienie zdobycia doświadczenia zawodowego, które przyczyni się w znaczny sposób do zwiększenia szans w znalezieniu zatrudnienia oraz promocję samozatrudnienia.

W ramach projektów dofinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego zaktywizowano 446 osób tj w ramach:

- **staży- 76 osób,**
- **przygotowania zawodowego- 43 osoby,**
- **dotacji na podjęcie działalności gospodarczej- 50 osób,**
- **szkoleń- 277 osób,**

2. Zadaniem wojewódzkiego programu aktywizacji osób bezrobotnych „Nie jesteś sam” była weryfikacja bezrobotnych powyżej 24 miesięcy tj. wyeliminowanie z ewidencji osób bezrobotnych nie zainteresowanych podjęciem pracy. Aktywizacja zarejestrowanych bezrobotnych w celu przywrócenia mobilności zawodowej tej grupy osób poprzez ich reintegrację na rynku pracy a także zahamowanie zjawiska wykluczenia społecznego oraz pogłębiania się negatywnych (biernych) postaw wobec pracy jak i ograniczenie „szarej strefy”. 474 osoby bezrobotne zaproszono do udziału w programie, z tego udział w programie wzięło **270 osób** tj. w ramach:

- **robót publicznych- 159 osób,**
- **prac interwencyjnych- 1 osoba,**
- **przygotowania zawodowego- 2 osoby,**
- **szkolenia- 108 osób**

Realizacja projektu obejmowała okres od dnia 15 sierpnia 2007 r. do dnia 15 listopada 2007 r.

3. Wojewódzki program aktywizacji osób bezrobotnych Program „Rowy 2007” *miał na celu aktywizację zawodową bezrobotnych długotrwanie zamieszkałych na wsi.* Drugorzędnym celem była konserwacja rowów-cieków podstawowych. Realizacja

tego programu umożliwiła też badanie rzeczywistej gotowości do podjęcia pracy. Takie, od kilku już lat realizowane programy doprowadziły do wyłączenia z ewidencji bezrobotnych wyjeżdżających do pracy za granicą i pracujących „na czarno”. Program zakładał organizację robót publicznych w gminach, w których znajdują się rowy-cieki podstawowe. Liczba bezrobotnych do skierowania do pracy została ustalona na podstawie długości rowów w poszczególnych gminach, przez Wielkopolski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w uzgodnieniu z Wojewódzkim Urzędem Pracy. Łącznie zorganizowano **40 miejsc pracy w ramach robót publicznych**.

4. Ogólnokrajowy program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych „Inwestycje w Kwalifikacje Deficytowe na Rynku Pracy (IKD)” miał na celu przygotowanie osób z grup defaworyzowanych na rynku pracy do podjęcia pracy i utrzymania zatrudnienia w zawodach poszukiwanych na lokalnym rynku pracy.

Ponadto cele do osiągnięcia dzięki realizacji programu to:

- promocja rozwoju kapitału ludzkiego i uczenia się przez całe życie,
- promocja mobilności na rynku pracy,
- przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu i wykluczeniu społecznemu,
- wzmacnianie integracji oraz solidarności społecznej,
- wzrost zatrudnienia,
- ograniczenie skali bezrobocia w powiecie złotowskim.

Projekt skierowany był do osób bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Wsparcie obejmowało szkolenia, pośrednictwo pracy, doposażenie/wyposażenie stanowisk deficytowych poprzedzone spotkaniami informacyjno-doradczymi i diagnostycznymi w celu doboru grupy uczestników. Działania te umożliwią eliminowanie lub ograniczenie barier jakie napotykały osoby bezrobotne na rynku pracy. Przeprowadzenie szkoleń tematycznie dostosowanych do potrzeb lokalnych pracodawców przyczyniło się do zwiększenia szans na zatrudnienie. Poradnictwo zawodowe przed działaniami wspierającymi umożliwiło dobór najbardziej pożądaną formę korzystną dla rozwoju zawodowego umożliwiającego mobilność zawodową. Ponadto wpływało na zwiększenie wiary we własne możliwości, odzyskanie chęci do działania i podejmowania kolejnych prób powrotu na rynek pracy. Szkolenia przewidziane w programie miały umożliwić dostosowanie kwalifikacji do potrzeb lokalnego rynku pracy. Dobór form wsparcia i innowacyjność związana z kompleksowością

działań umożliwiła reintegrację zawodową i tym samym zwiększyła szanse na podjęcie zatrudnienia. Pomoc skierowana do osób bezrobotnych przyczyniła się do obniżenia wskaźnika bezrobocia, w tym wśród bezrobotnych defaworyzowanych na rynku pracy tj. wśród osób, którym najtrudniej uzyskać zatrudnienie. Podjęte działania umożliwiły ograniczenie skali bezrobocia w powiecie zwłaszcza długotrwałego prowadzącego do patologii i wykluczenia społecznego i tzw. bezrobocia wyuczonego. Fakt zbyt długiego pozostawania bez pracy często połączony z brakiem kwalifikacji bądź posiadaniem kwalifikacji mijających się z oczekiwaniami pracodawców, zamieszkiwanie na terenach wiejskich wpływa na obniżenie konkurencyjności na rynku pracy tych osób. Ten stan wymaga podejmowania (zwiększonych) sukcesywnych działań ograniczających niekorzystną sytuację tej grupy osób bezrobotnych na rynku pracy i innych bodźców powodujących mobilność zawodową.

W trakcie realizacji projektu zorganizowano 15 spotkań informacyjno doradczych z bezrobotnymi, na które zaproszono 291 osób. Przeprowadzono z każdym uczestnikiem spotkania rozmowę indywidualną podczas, której zostały sprecyzowane oczekiwania zawodowe. Ogółem udział w projekcie udział wzięło **75 osób** tj. w ramach:

- **szkoleń –69 osób,**
- **doposażeń stanowisk pracy- 6 osoby,**

Realizacja projektu obejmowała okres od dnia 01 lipca 2007 r. do dnia 31 grudnia 2007 r.

5. Ogólnokrajowy program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych „Praca dla Młodych –Dobry Start” miał na celu zwiększenie szans młodych ludzi na uzyskanie pierwszego doświadczenia zawodowego oraz objęcie działaniami aktywizującymi. Program nakierowany był na wzmocnienie znaczenia umiejętności kluczowych z punktu widzenia dalszej ścieżki zawodowej oraz promocję pracy i przedsiębiorczości. Ogólnej poprawie sytuacji na rynku pracy towarzyszy poprawa sytuacji zawodowej młodych ludzi, ale nadal młodzież charakteryzuje stosunkowo niska aktywność zawodowa.

Zasadniczym celem programu było stworzenie takiej sytuacji, by rozpoczęcie startu zawodowego było atrakcyjne zarówno w wymiarze satysfakcji zawodowej jak i materialnej.

Zamierzeniem programu była aktywizacja osób młodych do 25 roku życia (dodatkowo w przypadku staży- absolwenci szkół wyższych do 27 roku życia), przede wszystkim zarejestrowanych jako osoby bezrobotne krócej niż 3 miesiące, mających trudności ze znalezieniem zatrudnienia oraz pomoc pracodawcom w pozyskaniu odpowiednich pracowników.

Wsparcie dla uczestników programu obejmowało przygotowanie Indywidualnych Planów Działań dla młodych ludzi obejmujących diagnozę możliwości i preferencji młodego człowieka, przedstawienie mu oferty pracy oraz pomoc w nawiązaniu kontaktu z pracodawcą, a w przypadku braku odpowiednich ofert pracy, działania aktywizujące takie jak szkolenia jedno lub dwuetapowe, pośrednictwo pracy, staże poprzedzone spotkaniami informacyjno-doradczymi i diagnostycznymi w celu doboru grupy uczestników projektu.

Ogółem 213 osobom bezrobotnym podczas spotkań informacyjno doradczych zaproponowano udział w projekcie. Według stanu na 31 grudnia 2007 r. w projekcie udział wzięło **78 osób** tj. w ramach:

- **szkoleń –44 osoby,**
- **staży- 34 osoby,**

Realizacja projektu obejmowała okres od dnia 01 lipca 2007 r. do dnia 31 grudnia 2007 r.

6. Powiatowy program aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych „Twoje 5 minut” obejmujący okres od 15 listopada 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. miał na celu:

- promocję mobilności na rynku pracy,
- wzmacnianie integracji oraz solidarności społecznej,
- przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu i wykluczeniu społecznemu,
- wzrost zatrudnienia,
- ograniczenie skali bezrobocia w powiecie złotowskim.

W ramach programu aktywizacją objęto **9 osób** tj. :

- **dotacje na podjęcie działalności gospodarczej –4 osoby,**
- **doposażenia stanowisk pracy- 5 osób,**

Po zakończeniu udziału w aktywnych formach aktywizacji zawodowej bezrobotnych analizowana jest efektywność zatrudnieniowa. W tabeli 4 przedstawiono procentową

efektywność zatrudnieniową po zakończeniu udziału w aktywnych formach aktywizacji tj. udział osób, które w okresie 3 miesięcy od ukończenia aktywizacji zostały zatrudnione.

Tabela 4. Procentowa efektywność zatrudnieniowa po zakończeniu udziału w aktywnych formach aktywizacji w latach 2006-2007

L.p	Forma aktywizacji	2007	2006
1.	Prace interwencyjne	87,01%	75,36%
2.	Roboty publiczne	36,65%	40,63%
3.	Stáže	51,55%	34,21%
4.	Przygotowanie zawodowe	44,07%	51,02%
5.	Szkolenia	48,58%	44,50%
6.	Dotacje na podjęcie działalności gospodarczej	100%	100%
7.	Doposażenie/ wyposażenie stanowisk pracy	100%	100%
	Średnia efektywność	55,42%	52,51%

Jak można zaobserwować średnia efektywność w 2007 roku wzrosła w porównaniu do 2006 roku o blisko 3%. Nadmienić należy, iż efektywność zatrudnieniowa wpływa na wysokość środków na aktywizację osób bezrobotnych przyznanych w danym roku, zgodnie z algorytmem podziału środków Funduszu Pracy, dla poszczególnych powiatów.

Poradnictwo zawodowe

Poradnictwo zawodowe to forma aktywizacji zawodowej nabierająca coraz istotniejszego znaczenia w życiu zawodowym niemal każdego człowieka. Wszelkie informacje pochodzące od pracodawców o trudnościach w naborze pracowników o oczekiwanych kwalifikacjach i umiejętnościach wskazują potrzebę wspierania bezrobotnych w zakresie podejmowania różnorodnych decyzji zawodowych. Rolą doradców zawodowych jest pomoc bezrobotnym w określeniu drogi rozwoju zawodowego, w wyborze szkoleń umożliwiających zatrudnienie, pomoc w przygotowaniu się do rozmowy z pracodawcą.

Prowadzone spotkania informacyjno – doradcze z osobami najdłużej zarejestrowanymi i informacje pozyskane z przeprowadzonej ankietyzacji wskazują, iż osoby te przed zarejestrowaniem nie pracowały zawodowo, bądź też legitymowały się niewielkim

stażem pracy, najczęściej posiadały bardzo niskie kwalifikacje zawodowe i oczekiwały oferty pracy stosownej do stanu zdrowia, poziomu wykształcenia, na jedną zmianę, w miejscu zamieszkania, itp. Stosunkowo wysokie wymagania stawiane przez te osoby pracodawcom, skutkowały odmową ich zatrudnienia. To prowadzi do wniosku, że potrzebne są sukcesywne działania doradcze, prezentujące bieżące realia rynku pracy, co winno wpłynąć na zmianę postawy i pobudzenie tym samym mobilności zawodowej.

Corocznie do doradcy zawodowego zgłasza się coraz więcej osób w celu uzyskania pomocy.

W ramach poradnictwa zawodowego w 2007 roku odbyły się spotkania indywidualne, w których uczestniczyły **732 osoby** (w tym 469 kobiet) – **1.141 wizyt**. Ponadto **125 spotkań grupowych**, w których udział wzięło **721 osób** (w tym 463 kobiety).

W ramach informacji zawodowej zorganizowano **43 spotkania grupowe**, w których uczestniczyły **523 osoby** (w tym 310 kobiet), a także **1.581 osób** skorzystało z indywidualnej informacji zawodowej.

Należy nadmienić, iż wiele osób bezrobotnych korzysta wielokrotnie z różnych form poradnictwa zawodowego i informacji zawodowej (1.976 osób - 2.890 wizyt).

IV. PODSUMOWANIE

Analizując przedstawione informacje można stwierdzić, że w omawianym okresie odnotowano oczekiwane, korzystne efekty aktywizacji bezrobotnych i lokalnego rynku pracy.

Tak korzystne, przedstawione wyżej, efekty działań były możliwe dzięki podejmowanym staraniom o środki finansowe na realizację programów aktywizacji bezrobotnych opracowywane i realizowane w Powiatowym Urzędzie Pracy.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy nie ograniczały się tylko do administracyjnej realizacji zadań, ale przede wszystkim obejmowały działania kompleksowe aktywizacji bezrobotnych, uwzględniające tryb i zakres koniecznych przedsięwzięć. Przedsięwzięcia ustalono na podstawie prowadzonych analiz.

Priorytetowe działania podejmowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Złotowie to:

- zachęcanie pracodawców do tworzenia nowych miejsc pracy, poprzez subwencjonowanie zatrudnienia,

- zachęcanie bezrobotnych do podejmowania działalności gospodarczej na własny rachunek, poprzez dotowanie tych przedsięwzięć,
- wspomaganie dostosowania kwalifikacji zawodowych bezrobotnych, do wymogów rynku pracy poprzez organizację szkoleń,
- aktywizowanie osób długotrwale bezrobotnych, świadcząc usługi informacyjne i doradcze,
- aktywne uczestnictwo w programach przeciwdziałania bezrobociu.

Działania Powiatowego Urzędu Pracy w Złotowie obejmują realizację programów, których celem jest przeciwdziałanie długotrwałemu bezrobociu, wyrównywanie szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy.

Wsparcie kierowane głównie do ludzi młodych, bezrobotnych znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy, ma nie dopuścić do wykluczenia społecznego zwłaszcza osób długotrwale bezrobotnych, które są szczególnie narażone na tego typu zagrożenia.

Poprawę notowań na rynku pracy osób znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji zagwarantować powinny działania planowane do realizacji jeszcze w br. w zakresie:

- poradnictwa zawodowego prezentujące bieżące realia rynku pracy, co winno wpłynąć na zmianę postawy i pobudzenie tym samym mobilności zawodowej,
- prowadzenia skutecznego pośrednictwa pracy oraz pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy,
- umożliwiania wejścia na rynek pracy, podwyższenia lub nabycia nowych kwalifikacji zawodowych,
- utrzymania wysokiego wskaźnika osób objętych szkoleniami dzięki wsparciu Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego,
- doskonalenia jakości i dostępności usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego,
- doskonalenia metod i narzędzi pośrednictwa pracy, w tym rozwój pośrednictwa z wykorzystaniem technologii telekomunikacyjnych i informatycznych,
- organizowania targów i giełd pracy,
- badania potrzeb szkoleniowych,
- badania zawodów deficytowych i nadwyżkowych w celu bieżącej korekty kierunków kształcenia i szkolenia,
- promocji rozwoju kapitału ludzkiego i uczenia się przez całe życie, przedsiębiorczości i mobilności na rynku pracy.

Opracowała: Ewa Rydlewska

Złotów, dnia 29-04-2008 r.